

Illustreret Tidende.

Nr. 388.]

Udkommer hver Søndag.

— Kjøbenhavn den 3. Marts 1867. —

2 Rdt. Kvartalet.

[8de Bind.

Indhold.

Ved Dordrecht. — Lars Johan Hierta, af Axel Kroon. (Sluttet.) — Herregaarden Knabstrup. — Forladt! — „Adressecontoirer“. — Et astronomisk Abracadabra for Bøgfølt. — Ugens Politit. — Meddelelser af blandet Indhold. — Afstemningen i Nordflesvig.

Ved Dordrecht.

Dordrecht gjemmer stolte Minder fra den hollandske Kirkes Glandsperiode. Der holdtes fra den 13de November 1618 til den 9de Mai 1619 den eneste skumeniske Synode, som den protestantiske Kirke har afholdt, og det var endda i temmelig indskrænket Forstand, at den kan kaldes skumenisk, thi det var kun det reformeerte Vesteuropa, som sendte sine Theologer did. Men disse mødte ogsaa i stort Antal,

baade fra England og Skotland, baade fra Tydskland og Schweiz. Og midt blandt al denne theologiske Lærdom glimrede de hollandske Theologer ved deres Kundskabsfylde og Skarpsindighed, saa deres Ry spredtes over hele Europa. „De have paa Dordrechtsynoden,“ skriver Breitinger, som paa den Tid var Antistes i Zürich, „udmærket sig saameget ved Talent, Lærdom og Fromhed, ved Kundskab til Kirkesædrene, den hellige Skrift, ja selv til vor helvetiske Confession og Literatur, at jeg slet ikke begriber, hvorfra de vide Alt det.“ — Den store Synode varede i syv Maaneder og kostede en Million Gylden, men den havde nær kostet mere end det: den hollandske Kirkes Frihed. Thi Hollænderne ere ligesaa besynderlige som alle andre Mennesker. De havde netop endt Frihedskampen mod Spanien, de havde kjøbt Landsfrihed og Troesfrihed med Strømme af Blod, og saa — benytte de den vundne Frihed til at indføre en ny Troes-

tvang, ligesaa uførdagelig som den, de nys havde befriet sig fra. Lykkeligvis kom man snart til en besindigere Anerkjendelse af, hvilken farlig Vej man havde betraadt, og der blev aldrig afholdt flere skumeniske Synoder ved Vanbullen og Bordsammelfesdomme, hverken i Dordrecht eller i den øvrige protestantiske Kirke.

Den store Domkirke med sit høie, svære Taarn er synlig allerede i lang Frafstand. Den har et yderst ærværdigt Udseende, hvilende, grublende i sig selv, som om den endnu bestandigt speculerede over, om den supralapsariske eller den infralapsariske Anskuelse skal erklæres for den mest orthodoge.

Dordrecht eller Dordt, som Hollænderne gjerne kalde den, speculerer ogsaa, dog ikke „theoretisk objectivt“ som Domkirken, men dens Speculationer ere af udelukkende praktisk Natur. Den har travlt med at udløse sine rige Ostindiefarere, der kunne lægge til umiddelbart ved Byen, idet Floden

Ved Dordrecht. Tegnet efter Naturen af C. Neumann.